

Dönem : 2
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 749

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile Çankırı Milletvekili Tahir Akman ve 11 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/557, 2/509)

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı (1/557)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 768/7803

15 . 10 . 1968

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 14 . 10 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

G E R E K Ç E

Memleketimizde 50 - 60 yıldan beri bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıkları arasında emekli rejimlerinin değişmesinden dolayı zuhur eden farkların, aylıklara muayyen nisbetlerde zam yapılması veya evvelki kanunlara göre bağlanmış aylıkların yeni rejime göre yükseltilmesi suretiyle mümkün olduğu kadar giderilmesi sağlanmıştır.

Ancak, emekli, dul ve yetim aylıkları arasındaki farklar, yalnız emekli rejimlerinin değişmesinden değil, daha mühim olarak barem derecelerinin yükseltilmesinden ve özel emekli hükümlerinin kabulünden doğmuştur.

Birkaç yıldan beri yapılan incelemelerde, barem derecelerinin ve özel emekli hükümlerinin kabulünden doğan farkların, zam icrası suretiyle giderilmesi ve eşitliğin sağlanması mümkün olamayacağı sonucuna varılmıştır.

Bu durum karşısında, bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıklarının; rütbesi, kadro unvanı, derecesi, fiili ve itibari hizmet süresi aynı olan emsallerine bağlanmış olan aylıklar seviyesine getirilmesi zaruri olacağı anlaşılmış ve bu maksatla 15 . 7 . 1965 tarihli ve 669 sayılı Kanunla; birinci kademedeki, 5434 sayılı Kanundan önce bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıkları, 1 . 1 . 1950 tari-

hindeki (Subay ve askerî memurlarda 17 . 3 . 1950 tarihli ve 5609 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki) emsalleri seviyesine getirilmiştir.

Sözü geçen kanunun gerekçesinde de işaret edildiği üzere, ikinci kademedede de 1 . 1 . 1950 tarihindeki emsalleri seviyesine getirilmiş aylıklarla bu tarihten sonra bağlanmış olan aylıkların personal kanunlarından sonra bağlanması gereken aylık miktarlarına yükseltilmesi düşünülmüştür.

Ancak, 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra kabul edilen özel bir hükümle; emekli aylıkları nisbetleri arasında da fark husule geldiğinden, evvel emirde aylık nisbetleri arasındaki farkların giderilmesi zaruri görülmüştür.

Bu tasarı ile, aylık nisbetleri arasındaki farkların giderilmesi sağlanırken, bu meyanda barem derecelerinin yükseltilmesinden doğan farkların giderilmesi de uygun bulunmuştur.

Ayrıca, tasarıda, ilerde aylık tutarlarında yapılacak her yükseltmenin de emekli, dul ve yetim aylıklarına intikali nazara alınmıştır.

Bu suretle, emekli, dul ve yetim aylıkları arasında, bundan sonra yeni yeni eşitsizliklerin zuhuru tamamen önlenmiş olacaktır.

Diğer taraftan, bu tasarı ile, halen Hazineден ödenen ve miktarı 80 000 civarında olan emekli, dul ve yetim aylıkları ile, son defa kabul edilen kanunlarla yekünü yüksek miktarlara ulaşmakta olan vatani hizmet tertibinden bağlanan ve bundan sonra bağlanacak aylıkların da Emekli Sandığı tarafından bağlanması ve çekle ödenmesi sağlanmaktadır.

Tasarının ek 1 nci maddesi; emekli dul ve yetim aylıkları arasındaki nisbet farkını kaldırmaktadır.

Ek 2 nci madde; aylık tutarlarındaki yükseltmelerin, emekli dul ve yetim aylıklarına da intikalini sağlamaktadır.

Ek 3 ncü madde; emekli ikramiyelerini 12 aylık tutarından 15 aylık tutarına yükseltmektedir.

Ek 4 ncü madde; T. C. Emekli Sandığına halen ödenmekte olan keseneklerin % 8 e ve karşılıkların % 14 e çıkarılması hakkındadır.

Geçici 1 nci madde; çeşitli kanunlarla bağlanmış ve halen Hazinece ödenmekte olan emekli, dul ve yetim aylıkları ile vatani hizmet aylıklarınının T. C. Emekli Sandığına devri hakkındadır.

Geçici 2 nci madde; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıklarınının nisbetlerini yükseltmekte, ayrıca bu aylıkları, kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki emsallerinin derece aylıkları nazara alınarak yükseltmeye tabi tutmaktadır.

Geçici 3 ncü madde; yükseltme işlemlerinin yapılmasını sağlamak üzere gerekli çalışmaları göstermektedir.

Geçici 4 ncü madde; Hazineден ödenmekte olan aylıkların sandığa devri sebebiyle Maliye Bakanlığı Emekli İşleri Müdürlüğünde açıkta kalacak memurlar hakkında yapılacak muameleyi tâyin etmektedir.

Tasarının 4 ve 5 nci maddeleri yürürlük ve uygulama hükümlerini ihtiva etmektedir.

Çankırı Milletvekili Tahir Akman ve 11 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifi (2/509)

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifimiz gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Çankırı <i>Tahir Akman</i>	Kastamonu <i>A. Şevket Bohça</i>	Kastamonu <i>Muzaffer Akdoğanlı</i>	Çanakkale <i>A. Nihad Akay</i>
Uşak <i>Orhan Dengiz</i>	Çorum <i>Arslan Topçubaşı</i>	Artvin <i>Mustafa Rona</i>	Kars <i>Okunamadı</i>
Adana <i>Tahir Yücekök</i>	Malatya <i>Hamid Fendoğlu</i>	Antalya <i>Ahmet Torgay</i>	Sakarya <i>Muslihittin Gürer</i>

GEREKÇE

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Devlet hizmetinde çalışan memur ve hizmetlilerin ve bunların dul ve yetimlerinin gelecekleri teminat altına alınmış bulunmaktadır.

Ancak, halen işirakçilerden % 6 kesenek, bu oran kadar da kurumlardan karşılık alınmakta ise de; Sandığın 1966 yılı bilançosunun incelenmesinden anlaşılacağı üzere, alınmakta bulunan kesenek ve karşılıkların kâfi gelmemesi sebebiyle Sandığın malî durumu her geçen gün biraz daha bozulmakta, gelecekte emekli, dul ve yetimlerin aylıklarının ödenmemesi gibi bir durumun ortaya çıkması kaçınılmaz bir hal almakta olduğundan, Sandığın durumunu düzeltmek ve emekli, dul ve yetimlerin geleceklerini teminat altına almak maksadıyla kesenek ve karşılıkların yükseltilmesi, buna karşılıklıta emekli, dul ve yetimlerin aylık bağlama nisbetlerinin hayat şartlarını karşılayacak bir miktara çıkarılması;

41 nci maddeye göre emekli aylığının tahakkukuna işirakçilerin vazifelerinden ayrıldıkları tarihteki emeklilik keseneğine esas aylık veya ücretleri esas tutulmakta, istekle ayrılanlardan bu aylığını iki tam yıl almıyanlara bir alt derece üzerinden aylık bağlanmaktadır.

Re'sen emekliye sevk edilenlerde, emekli keseneğine esas son görev aylıklarını iki tam yıl alıp almadıkları aranmadığı halde, vazifelerinde başarı göstermiş olup da emekliliğini isteyenlerde böyle bir keyfiyetin aranması gerek hukuk, gerek hak ve nasafet kaidelerine ve maddenin birinci fıkrasında belirtilen genel hükme aykırı bulunmaktadır.

Bu ise isteği ile emekliye ayrılacakların türlü yollarla mâlûliyet raporu almaya çalışmalarına veya re'sen emekliye sevk edilmeleri için sağa sola başvurmalarına sebebiyet verdiğiinden bu hükmün kaldırılması suretiyle mevcut ikiliğin giderilmesi;

100 ncü maddesi 12 . 6 . 1959 gün ve 7350 sayılı Kanun ile değiştirilmek suretiyle son hizmet zammı kaldırılmış ve emekliye ayrıldıktan sonra yeniden hizmete girenlerin eski ve yeni hizmetleri toplamı üzerinden aylık bağlanması sağlanmış ise de; ilk defa emekliye ayrıldıklarında hizmet süreleri kâfi olmadığından emekli ikramiyesi alamamış bulunanların bu maddeye göre önce geçen hizmetleri ile sonradan geçecek hizmetleri birleştirilerek 25 ve daha fazla yıl hizmetleri bulunduğu halde, 89 ncü maddedeki ilk defa aylık bağlanan-

lar tâbirinden bunlara emeklilik ikramiyesi verilmemesi, eşitsizliğe ve haklı şikâyetlere yol açtığından bu durumda olanların da emeklilik ikramiyesinden faydalandırılmaları;

Sivil iştirakçilerin de emekli aylığı bağlama nisbetleri yükseltildiğine göre, 42 sayılı Kanunun birinci maddesi gereğince Hazineden alınmakta olan % 20 farkın kaldırılması suretiyle Hazineye yükletilmiş bulunan külfetin de kaldırılması;

Düşüncesiyle bu teklif hazırlanmıştır.

ÇANKIRI MİLLETVEKİLİ TAHİR AKMAN VE 11 ARKADAŞININ TEKLİFİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — İştirakçilerden halen % 6 olarak alınan emekli keseneği % 7 ye, karşılığı da % 14 e çıkartılmıştır.

5434 sayılı Kanunun geçici 15 ve 16 ncı maddeleri gereğince alınan fiilî hizmet zamları karşılığı ile 34 ncü maddedeki fiilî hizmet süresi zamları karşılığı (% 7 si kesenek olmak üzere) ve 39 ncu madde gereğince alınan 55 ten eksik yaş farkları karşılığının hesabı için tesbit edilmiş bulunan nisbetler, bu kanunla tâyin olunan emekli keseneği ve karşılığı toplamına yükseltilmiştir.

MADDE 2. — Aynı kanunun 41 nci maddesindeki ve aylık bağlama oranları ile son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamı yıl	Bağlanacak emekli aylığı % oranı
20	60
21	61
22	62
23	63
24	64
25	65
26	66
27	67
28	68
29	69
30	70
31	71
32	72
33	73
34	74
35	75
36	76
37	77
38	78
39	79
40 ve daha fazlası	80

Bağlanan aylıkların lira kesirleri liraya çıkartılır.

MADDE 3. — Aynı kanunun 53 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 53. — Âdi mâlûllük aylığı fiilî hizmet süreleri en az (15) yılı tamamlamış bulunan iştirakçilerin fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamına göre ve mâlûllük dolayısıyla vazifeden ayrıldıkları tarihteki keseneğe esas aylık veya ücretleri ve 15 nci maddenin (g) fıkrasında yazılı olanların tam aylık veya ücretleri tutarları üzerinden, 41 nci maddedeki esas ve oranlara göre bağlanır.

Asgari 5 yıl emekliliğe esas bir hizmette bulunmak şartı ile tedavisi gayrimümkün bir mâlûliyete düşer olup her hangi bir şekilde kazanç ve başkasının yardımı olmaksızın idamei hayat imkânı kalmıyan âdi mâlûllere; (Mezkûr kanunun 48 nci maddesinde yazılı hususlar nazarı dikkate alınmak suretiyle) 15 yıl fiilî hizmeti bulunan mâlûller gibi aylık bağlanır.

Ancak bu aylıklar dul ve yetimlere intikal etmez.

MADDE 4. — 55 nci maddenin 5 ve 6 ncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Vazife mâlûllüğü aylıkları, buna esas tutulan vazife aylık ve ücret tutarının % 100 ünü ge-
çemez.

Bağlanan aylıklarının lira kesirleri liraya çıkartılır. Şu kadar ki, 53 ncü maddeye göre hesaplanacak kesirler o madde gereğince ayrıca nazara alınmaz.

MADDE 5. — Aynı kanunun ;

- 57 nci maddesindeki oran % 80 e,
 - 58 nci maddesindeki oran % 100 e,
 - 59 ncü maddedeki oran % 100 e,
- Çıkartılmıştır.

MADDE 6. — Aynı kanunun 89 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 89. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı bağlananlardan, bağlama sırasında ve bağlamaya esas fiilî hizmet süreleri 30 yılı doldurmuş bulunanlara bir defaya mahsus olmak üzere (Emekli ikramiyesi) adı ile bu aylıklarına esas tutulan görev aylık veya ücret tutarının 15 katı ödenir.

Yaş haddi, mâlûllük ve ölüm sebepleriyle 30 fiilî hizmet yılını doldurmamış bulunanlardan, kendilerine veya dul ve yetimlerine aylık bağlananlara, her tam fiilî hizmet için yarım aylık nisbetinde ikramiye ödenir.

19 . 9 . 1963 gün ve 334 sayılı Kanunla eklenen geçici madde gereğince, istek ve kurumlarınca re'sen emekliye sevk edilenlerden fiilî hizmet süreleri 25 yıl ile 30 yıl arasında olanlar hakkında da yukardaki fıkra hükmü uygulanır.

Ancak, 53 ncü maddenin 5 nci fıkrası gereğince aylık bağlananlar bu fıkra hükmünden yararlanamazlar.

Ölenlerin ikramiyeleri, 68 nci maddedeki esas ve oranlara göre, aylığa müstehak dul ve yetimlerine ve artarsa bu da yine aynı nisbetlere göre bunlara ödenir.

Hak kazandıkları ikramiyelerini almadan ölenlerin ikramiyeleri vârislerine ödenir.

Bu ikramiyeler sandıkça tahakkuk ettirilip ve sandığın bildirimini üzerine kurumlarca hak sahiplerine ödenir.

MADDE 7. — 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafı kaldırılmıştır.

MADDE 8. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi

Geçici Komisyonu

Esas No. : 1/557, 2/509

Karar No. : 2

5 . 12 . 1968

Yüksek Başkanlığa

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bazı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile aynı mahiyetteki, Çankırı Milletvekili Tahir Akman ve 11 arkadaşının kanun teklifinin birleştirilmesine ve Hükümet tasarısının esas alınarak müzakere edilmesine Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle karar verildi.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra maddelere geçilmiş, tasarının 1 nci maddesiyle 5434 sayılı Kanuna eklenen ek 1, 2, 3 ve 4 ncü maddeler, 3 ncü madde ile sözü geçen kanuna eklenen geçici 1 ve 2 nci maddeler ve tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesinin müzakeresi sonunda, kaldırılan hükümler meyanında, 5434 sayılı Kanunun 39 ncü maddesinin (b) fıkrasının 4 ncü bendinin de eklenmesi teklif edilmiştir. Bu suretle; subay ve askerî memurlardan, subay ve askerî memur olduktan sonra veya askerî memur olmazdan evvel öğrenci sıfatıyla yabancı memleketlerde tahsil veya stajda bulunarak avdet edenlerin masrafları kendileri tarafından ödenmiş ise, tahsil veya staja gidiş ve dönüş tarihleri arasında geçen müddet kadar, Devlet tarafından ödenmiş ise bu müddetin iki misli kadar emekli süresinden ayrıca hizmet ifa etmedikçe emekliye ayrılmalarını istiyemeyecekleri gösterilmiştir.

Bu hüküm, emeklilik süresini dolduranların emekliliklerini istemelerine mâni teşkil etmektedir. Emeklilik hakkını kazananların, bu isteklerini engellemek cezai bir mahiyet arz etmektedir. Bu sebeple, sözü geçen bendin Emekli Sandığı Kanunundan çıkarılması uygun görülmüştür. Esasen, hizmetten ayrılmaya ilişkin olan bu hususta, 27 . 7 . 1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda gerekli hüküm sevk edilmiştir.

Tasarı kanunlaştığı takdirde, Hazineden ödenmekte olan emekli, dul ve yetim aylıkları sandığa devredilecek ve 1 Mart 1969 tarihinden itibaren Sandığa ödenecektir.

5434 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinin 3 ncü bendinde ise, Hazineden ödenecek aylıklar için her yıl bütçelerinin zat maaşları bölümüne konulacak ödeneğin başka bir bölüme aktarılamayacağı gösterilmiştir.

Halbuki, sözü geçen hükme müsteniden, 1969 yılı bütçesine de henüz tasarı kanunlaşmamış olduğundan gerekli ödenek konulmuş bulunmaktadır. Tasarı kanunlaştığı takdirde bu ödeneğin, «kesenek karşılıkları» bölümüne aktarılmasını ve oradan Sandığa ödenmesini sağlayabilmek için, tatbikatı önleyen bendin kaldırılması zaruri görülmüştür.

Sözü geçen madde bu teklifler nazara alınmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

Geçici 2 nci maddenin görüşülmesinden sonra, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanların 25 yılı doldurduklarında emekliye ayrılmalarını mümkün kılacak bir hükmün konulması teklif edilmiştir.

Emeklilik süresi, her ne kadar 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunu ile 30 yıl olarak tesbit edilmiş ise de, bilâhara 2 . 7 . 1953 tarihli ve 6122 sayılı Kanunla bu süre 25 yıla indirilmiştir. Daha sonra 29 . 2 . 1959 tarihli ve 7242 sayılı Kanunla tekrar 30 yıla çıkarılmış, fakat bu kanunun yürürlüğe girdiği 1 . 3 . 1959 tarihinde 20 yıl ve daha fazla hizmeti bulunanların 25 yılı doldurduklarında emekliye ayrılmaları kabul edilmiş, 19 . 9 . 1963 tarihli ve 334 sayılı Kanunla da sözü geçen kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren bu hükmün yine aynı surette uygulanmasına devam edilmiştir.

Aneak, 334 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilî hizmet süreleri 20 yılı doldurmaya

birkaç ay veya birkaç yıl bulunanlardan bir kısmının hizmet müddetleri bugün 25 yıla ulaşmış bulunduğu halde emekliye ayrılmaları mümkün olamamaktadır.

Bu durumda olanların emekliliklerini kolaylaştırmak, kadrolarda görülen tıkanıklığı gidermek ve personel kanunlarının uygulanmasında idareye kolaylık sağlamak bakımından, teklifin kabulü uygun görülerek tasarıya geçici 3 ncu madde olarak eklenmiştir.

Emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü aylığı almakta iken 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra mahkûmiyetleri sebebiyle aylıkları kesilmiş olanlardan bilâhara aylık bağlananlara bu defa aylıklarının kesildiği tarih ile yeniden bağlandığı tarih arasında geçen süreye ait aylıklarının ödenmesi teklif edilmiştir.

Mülga 3 . 6 . 1930 tarihli ve 1683 sayılı Askerî ve mülkî tekaüt Kanunu hükümlerine göre, emeklilerden mahkûm olanların emekli aylıkları kesilmekte, mahkûmiyetleri süresince dul ve yetimlerine aylık bağlanmakta, tahliyelerinde bu da kesilmekte idi.

5434 sayılı Kanunla, bu durumda olanların dul ve yetimlerinin muhtacolmaları ve bir yıl içerisinde müracaat etmeleri şart kılınmıştır.

Halbuki; Emekli Sandığı, 5434 sayılı Kanun ile sigorta prensiplerine göre kurulmuş olduğu cihetle, mahkûmiyet halinin kazanılmış emeklilik haklarını düşürmemesi gerekir. Bu sebeple 30 . 5 . 1963 tarihli ve 241 sayılı Kanunla bu durumda olanların kendilerine aylık bağlanması ve aylık alanların da aylıklarının kesilmemesi kabul edilmiştir.

Bu esasa göre, T. C, Emekli Sandığının kuruluşu olan 1 . 1 . 1950 tarihinden itibaren işlem yapılması kanunun prensiplerine uygun düşeceğinden teklif kabul edilmiş, ancak bunlardan mahkûmiyetleri süresince dul ve yetimlerine bağlanarak ödenmiş bulunan aylıkların bu defa ödenecek emekli aylığından mahsubedilmesi uygun görülerek madde ona göre düzenlenmiş tasarıya geçici 4 ncu madde olarak eklenmiştir.

Buna göre tasarının geçici 3 ncu maddesi geçici 5, geçici 4 ncu maddesi de geçici 6 ncı madde olarak değiştirilmiştir.

Tasarının yürürlüğü hakkındaki 4 ncu madde de, tasarının kabulünün gecikmesi halinde, malî hükümlerinin 1 Mart 1969 tarihinde uygulanmasını sağlamak üzere değişiklik yapılmış, maddedeki geçici 3 ncu madde ibaresi, geçici 5 nci madde olarak değiştirilmiştir.

Tasarı, yapılan bu değişikliklerle komisyonumuzca kabul edilmiştir. Tasarının öncelik ve ivedilikle görüşülmesi dileği ile,

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı

İzmir
İ. Gürsan

Sözcü
Kütahya
M. Erez

Bingöl
M. E. Gündoğdu

Burdur
F. Kırbaşı
İmzada bulunamadı

Çankırı
T. Akman

Çanakkale
Ş. İnan

Muğla
T. Şahin

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bazı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir :

EK MADDE 1. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylıklarının nisbeti, fiilî ve itibari hizmet sürelerinin toplamı 30 yıl olanlar için emekli keseneğine esas aylığın % 70 i olarak uygulanır.

Fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamı 30 yıldan az olanlara, her tam yıl için % 1 eksikliği, fazla olanlara da her tam yıl için % 1 fazlası üzerinden bağlanır.

Fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır. Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas tutulan aylık veya ücret tutarının % 1 inin 12 de biri emekli aylığına ayrıca eklenir.

Ancak, bağlanacak aylıkların toplamı emekli, âdi mâlûllük aylıklarında, emekliliğe esas aylıklarının % 80 ini ve vazife mâlûllüğü aylıklarında da % 100 ünü geçemez.

EK MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilât, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonunda aylık tutarlarında husule gelecek yükselmeler; aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır.

Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlayacakları teklif üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

EK MADDE 3. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı bağlananlardan, fiilî hizmet süreleri 30 yılı doldurmuş bulunanlara (emekli ikramiyesi) adı ile, bu aylıklarına esas tutulan görev aylık veya ücretleri tutarının 15 katı bir defaya mahsus olmak üzere ödenir.

Bu ikramiye, fiilî hizmet süreleri 25 yıl ile 30 yıl arasında bulunanlara, her tam fiili hiz-

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bazı hükümlerinin kaldırılmasına dair Kanun

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 1. — Tasarının ek 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 2. — Tasarının ek 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 3. — Tasarının ek 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

met yılı için, bağlanmaya esas tutulan görev aylık veya ücretleri tutarının yarısı nisbetinde ödenir.

EK MADDE 4. — İştirakçilerden alınmakta olan % 6 nisbetindeki emeklilik keseneği % 8 e kurumlardan alınmakta olan % 6 nisbetindeki karşılıklar da % 14 e çıkarılmıştır. 5434 sayılı Kanunun 34 ncü maddesi ile, geçici 15 ve 16 ncı maddeleri gereğince alınan fiilî hizmet zamları karşılığı, 38 nci maddesi gereğince alınan itibarî hizmet müddetleri karşılığı ve 39 ncu maddesi gereğince alınan 55 ten eksik yaş farkları karşılığı, yukarıda belirtilen emekli keseneği ve karşılığı toplamına yükseltilmiştir.

MADDE 2. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bu kanuna aykırı hükümleri ile, 2 . 8 . 1960 tarihli ve 42 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrası ve 8 . 11 . 1960 tarihli ve 124 sayılı Kanun kaldırılmıştır.

MADDE 3. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Çeşitli kanunlarla bağlanmış veya bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bağlanacak, Hazinece ödenmesi gerekli emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları (Vatani hizmet aylıkları dâhil) ile toptan ödemelerin ve bunlara ilişkin çeşitli hakların bağlama ve ödeme işlemleri 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre T. C. Emekli Sandığına yapılır.

Vatani hizmet aylıkları ödenegi Maliye Bakanlığının Bütçesine konur ve bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında sandığa verilir. Devir ve ödeme işlemlerine esas olacak maaş kayıt örneklerinin ve sair evrakın şeklinin tesbiti, hazırlanması Maliye Bakanlığının ile, T. C. Emekli Sandığı tarafından müştereken yapılır. Bunların Sandığa intikaline ait esaslar da aynı şekilde tesbit olunur.

(Geçici Komisyonun değişikliği)

EK MADDE 4. — Tasarının ek 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının 4 ncü bendi, geçici 20 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının; Hazinece bütçelerin zat maaşları bölümüne konulacak ödenek miktarına ve bu bölümden aktarma yapılamıyacağına dair hükmü ile, sözü geçen kanunun bu kanuna aykırı diğer hükümleri, 2 . 8 . 1960 tarihli ve 42 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrası, 8.11.1960 tarihli ve 124 sayılı Kanun kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce çeşitli emeklilik kanunları hükümlerine göre bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları hakkında da bu kanunun ek 1 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Ayrıca, 15 . 7 . 1965 tarihli ve 669 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi gereğince yükseltmeye tabi tutulan emekli âdi mâlûllük vazife mâlûllüğü veya dul ve yetim aylıkları ile 1 . 1 . 1950 tarihinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bağlanmış olan emekli âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü veya dul ve yetim aylıkları; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki rütbesi, kadro unvanı derecesi, fiili ve itibari hizmet süresi aynı olanlara bağlanması gereken aylık miktarlarına yükseltilir. Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; özel teadül ve kuruluş kanunları hükümleri göz önünde tutulmak suretiyle Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlıyacakları teklif üzerine, Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun uygulanmasına ait işlemlerin zamanında yapılmasını sağlamak maksadı ile çalışma saatleri dışında

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa ek 28.2.1959 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun, 19.9.1963 tarihli ve 334 sayılı Kanunla değişik muvakkat maddesi hükmü, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanlar hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4. — Emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü aylığı almakta iken, 1.1.1950 tarihinden sonra mahkûmiyetleri sebebiyle aylıkları kesilmiş olanlardan, yeniden aylık bağlananların, aylıklarının kesildiği tarihle, bağlandığı tarihler arasındaki aylıkları müracaatları üzerine kendilerine veya dul ve yetimlerine ödenir.

Ancak mahkûmiyetleri süresince dul ve yetimlerine ödenmiş aylıklar varsa bundan mahsubedilir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Tasarının geçici 3 nci maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

görevlendirilecek personele verilecek fazla çalışma ücretleri ,ilgili kurumların bütçelerinden (emekli, dul ve yetim aylık ve ödenekleri bölümünden) karşılanmak üzere, Maliye Bakanlığının mütalâası alınarak Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

GEÇİCİ MADDE 4. — Hazineden ödenmekte olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları ile vatani hizmet aylıklarının bağlama ve ödeme işlemlerinin T. C. Emekli Sandığına devri tamlandıktan sonra, Maliye Bakanlığı Emekli İşleri Müdürlüğündeki kadrolardan kullanılmasına ihtiyaç görülmiyenleri kaldırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Kaldırılan kadrolardan açıkta kalacak olan memur ve hizmetliler Maliye Bakanlığında ve T. C. Emekli Sandığındaki boş kadrolara öncelikle tâyin edilirler.

MADDE 4. — Bu kanun yayımını takibeden malî yıl başından itibaren yürürlüğe girer.

Şu kadar ki, geçici 1 nci madde gereğince yapılacak devir işlemleri ile, geçici 2 nci maddede yazılı yükseltme işlemlerine ve geçici 3 ncü maddenin uygulanmasına, yayımı tarihinden itibaren başlanır.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

14 . 10 . 1968

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>S. Demirel</i>	<i>S. Öztürk</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Atabeyli</i>	<i>K. Ocak</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>A. F. Alışan</i>	<i>H. Dinçer</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>A. Topaloğlu</i>	<i>F. Sükan</i>
Dışişleri Bakanı V.	Maliye Bakanı V.
<i>F. Sükan</i>	<i>S. Öztürk</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>İ. Ertem</i>	<i>O. Alp</i>

Geçici Komisyonun değişikliği

GEÇİCİ MADDE 6. — Tasarının geçici 4 ncü maddesi 6 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun 1 . 3 . 1969 tarihinde yürürlüğe girer.

Şu kadar ki, geçici 1 nci madde gereğince yapılacak devir işlemleri ile, geçici 2 nci maddede yazılı yükseltme işlemlerine ve geçici 5 nci maddenin uygulanmasına bu kanunun yayımı tarihinden itibaren başlanır.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
<i>A. Türkel</i>	<i>V. Â. Özkan</i>
Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>İ. Tekin</i>	<i>B. Dağdaş</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>S. Bilgiç</i>	<i>A. N. Erdem</i>
Sanayi Bakanı	En. ve Ta. Kay. Bakanı
<i>M. Turgut</i>	<i>R. Sezgin</i>
Turizm ve Ta. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı
<i>N. Kürşad</i>	<i>H. Menteşeoğlu</i>
Köy İşleri Bakanı	
<i>T. Toker</i>	